

عنوان مقاله:

هنجارگریزی در مجموعه شعر از این اوستا

محل انتشار:

مجله ادبیات پارسی معاصر، دوره 1، شماره 1 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

اسحاق طغیانی - دانشیار دانشگاه اصفهان

سمیه صادقیان - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

یکی از نقشهای زبان، نقش ادبی آن است که نقطه پیوند زبانشناسی و ادبیات به شمار میرود. در نقش ادبی، تاکید بر پیام است و از اینجا است که زبان پیام بر زبان معیار برجسته می شود. زبانشناسان این برجستهسازی را به دو طریق انجام می دهند: انحراف از زبان معیار با عنوان هنجارگریزی، و افزودن قواعدی به زبان معیار با نام قاعدهافزایی در سه سطح معنا، صورت و تحقق صوری زبان. هنجارگریزی سخن را به شعر نزدیک میسازد و قاعدهافزایی لباس نظم بر آن میپوشاند. از آنجا که مجموعه شعر از این اوستا نماینده اوج هنری اخوان ثالث است، در این مختصر، بارزترین گونه برجستهسازی در آن یعنی هنجارگریزی معرفی میشود. علاوه بر بسامد بالای هنجارگریزی در مقایسه با قاعدهافزایی در سخن اخوان، هنجارگریزی در سطح معنا بیش از انواع دیگر آن دیده میشود. این گونه شامل مباحث بیان و بدیع معنوی است که جنبه تخیل را در شعر به اوج میرساند؛ به ویژه اینکه تشبیه و استعاره دو شکل بارز صور خیال به میزان بالایی در آن به کار رفته است. پس از آن، هنجارگریزی زمانی، یعنی کاربرد کلمات کهن، فراوان به چشم میخورد و بنابراین مشاهده میشود که انواع دیگر هنجارگریزی که از فخامت سخن میکاهد، در شعر اخوان کمتر یافت میشود.

کلمات کلیدی:

اخوان ثالث، از این اوستا، برجستهسازی، هنجارگریزی، نقش ادبی زبان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1279775>

